

I somras började monteringen av solcellerna på taket till ett av uthusen på Eneby gård. Nu ska gården bli självförsörjande på el.

Sol gör gården självförsörjande

– Närproducerat handlar inte bara om att odla egna morötter, säger Anna Skördare, EnergiEngagemang, som säljer och installerar sol. Vill man verkligen göra skillnad anser hon att man ska satsa på solenergi. Det gör också lantbrukaren Dan Jonsson på Selaön mellan Mariefred och Strängnäs. Han ska just dra igång sin 185 kvadratmeter nyanlagda anläggning på ett av fastighetens tak. Syftet är att göra gården självförsörjande av el och kanske till och med generera ett överskott.

Om bara några minuter är det dags för nätbolaget Vattenfall att slå på den nya elmätaren och strömmen till Eneby gård på Selaön för att växa till den helt nya anläggningen. På ett av uthusens tak, över 185 kvadratmeter, ligger 110 solpaneler redo att ta emot solens strålar och ljus. Paradoxalt nog verkar solen just idag lysa med sin frånvaro – kanske inte så mycket att klaga över efter den kanske finaste sommaren i mannaminne. Egentligen spelar det kanske ingen roll. Att investera i solenergi är ett långsiktigt projekt som sträcker sig över minst 25 år.

– Men redan efter åtta till tolv år räknar vi med att ett vanligt

projekt ska kunna räknas hem ekonomiskt, säger Anna Skördare.

Det råder heller ingen tvekan om att intresset för solenergi är stort. En nyligen genomförd undersökning av Sifo visar att 83 procent av Sveriges husägare kan tänka sig att sätta upp solpaneler på sitt tak och att sex av tio svenskar önskar att de vore självförsörjande på solkraft.

Något som alltså lantbrukaren Dan Jonsson är på väg att bli och även han säger att det just är det här med att vara självförsörjande av el som är en morot.

– Det är kul och väldigt stimu-

lerande att känna att vi faktiskt är på god väg att bli självförsörjande. Det är något visst med att veta att vi inte är beroende av elproducenter och dessutom får vi bra känsla för vår energiförbrukning, säger han. Elen är ju vår absolut största utgift och kan man dra ner och ha egen kontroll är det förstås mycket värt.

Anna och Dan står utanför den nya, eller faktiskt de två nya växeriktarna, och går igenom hur man läser av och följer sin elproduktion. Dan Jonsson vill gärna få allt överfört till datorn så att han framöver kan sitta hemma vid skrivbordet, eller via en "app" i mobiltelefonen, och följa både produktionen och förbrukningen av el.

Såväl den svenska regeringen som regeringar utomlands uppmuntrar till användandet av solenergi och subventionerar det genom investeringsstöd. Sedan 2009 har stöd utbetalats till såväl företag som privatpersoner samtidigt som kostnaderna för att utveckla solceller under de senaste åren minskat dramatiskt och statistiken för investeringsstödet, som hanteras av länsstyrelserna, visar att kostnaden per installerad kilowatt el har halverats från 2009 till 2012.

För perioden 2013 till 2016 har regeringen avsatt 210 miljoner kronor som är örönmärkta för investeringsstöd och för att fler ska

VISSTE DU ATT:

Då en solenergianläggning inte har någon driftskostnad bestäms energipriset av kapitalkostnaden. En låg ränta och en lång amorteringstid ger ofta bra lönsamhet. Till skillnad från andra energislag har solenergin endast en fast kostnad under avskrivningstiden och är helt gratis när anläggningen är betald.

Solvärme vinnur solfångare som genererar värme. Byggnader och anläggningar med varmvattenbehov under sommaren är bra tillämpningsområden. Solvärme är speciellt intressant i de fall den kombineras med biobränslen.

Solel vinnur solceller som genererar elektricitet. Byggnader med elbehov där byggnadsintegrerade solceller kan anslutas till elnätet är intressanta användningsområden.

Framtidens inom solforskningen är rena science fiction. Bland annat forskar man, enligt tidningen Ny Teknik, på att hitta flygplan som kan drivas med hjälp av solceller. Forskning pågår också i Japan där man försöker placera solceller ovan molnen för att därmed få ut maximal effekt av solen.

Lantbrukare Dan Jonsson tar del av installationen Anna Skördare gör. Hans tanke är att kunna följa både elförbrukningen och elproduktionen via sin dator vid skrivbordet eller via "appen" på mobilen.

kunna få del av stödet, och för att investeringskostnaderna minskat, är investeringsstödet numera 35 procent av totalkostnaden.

I en kommentar säger energiminister Anna-Karin Hatt:

– De val vi gör idag måste vara hållbara. Och en av de mest hållbara energikällorna som finns är solen. Vi ser nu en snabb utveckling av solcellstekniken, vilken är väl lämpad för småskalig energiproduktion. Det här investeringsstödet främjar tekniken och ger för många svenskar möjlighet att installera solceller och bli sin egen småskaliga elproducent.

Och att solenergin börjar bli "folklig" vittnar väl det faktum om att Ikea-varuhuset i Storbritannien ska börja saluföra solpaneler. Den brittiska marknaden för solpaneler är, liksom än så länge den svenska, liten i förhållanden till länder som Spanien och Tyskland

men även briterna erbjuds nu subventioner och att Ikea säljer solpaneler i 17 brittiska varuhus får väl ses som ett exempel på nya innovationer.

Men nu är vi på Selaön på Eneby gård och Anna Skördare ska justera installationerna. Om någon minut är det sedan dags att trycka på knappen. Den knapp som ska förse gården med grön och närproducerad energi.

Familjen Jonsson hinner knappt vända sig om, den nya familjemedlemmen, hundvalpen Elliot pockar på taket gör sitt jobb och som av en händelse spricker den grå himlen samtidigt upp och dagens första solstrålar värmer oss.

LENA MAGNERGÅRD

» De val vi gör idag måste vara hållbara. Och en av de mest hållbara energikällorna som finns är solen.